

Matguide inför koloskopi

Vilken mat kan jag äta veckan inför min koloskopi?

Den frågan har tyvärr inget enkelt svar, då olika vårdenheter rekommenderar olika. Men vad det handlar om är att undvika fiberrik kost! Om man generaliserar kan man säga att det främst är frukt och grönsaker som ställer till det. Till det inkluderas även frön och nötter.

Denna lista kan omöjligen inkludera alla livsmedel, men det är ett försök till guidning. Använd ditt sunda förnuft!

Kostfibrer eller bara **fibrer** kallas de kolhydrater från växtriket som inte bryts ned vid matsmältningen, utan når tjocktarmen i stort sett opåverkad. Rikligt med fibrer finns i t.ex. grönsaker, frukt, rotfrukter, frön, nötter, bönor och linser samt i bröd, gryn, pasta och ris av fullkorn. I vanliga fall rekommenderas de flesta att äta en fiberrik kost, för att tarmarna ska fungera optimalt. Inför en koloskopi är det därför viktigt att tänka tvärtom. För att kunna inspektera tjocktarmens slemhinna är det av största vikt att den är så rengjord som möjligt, därav behöver du minimera ditt fiberintag!

Typ av livsmedel	Mat som går bra att äta	Mat att undvika
Frukt och bär	<ul style="list-style-type: none"> Banan Skalat äpple, päron, nektarin, persika, aprikos Konserverad frukt som inte har skal (äpple, päron, nektarin, aprikos) 	<ul style="list-style-type: none"> All rå frukt (utom banan och viss skalad frukt) Citrusfrukter Alla bär All torkad frukt och bär Smoothie Sylt, marmelad
Grönsaker och rotfrukter	<ul style="list-style-type: none"> Kokta och skalade rotfrukter (morötter, palsternacka, sötpotatis) Kokt och skalad potatis Potatismos Pommes frites Helt passerade grönsakssoppor från exv. Kelda Ketchup Grönsaksfond (flytande) 	<ul style="list-style-type: none"> Alla råa grönsaker, exv. aubergine, avocado, blomkål, broccoli, brysselkål, chili, gurka, kålrot, lök, majs, oliver, paprika, rödbetor, salladsblad, selleri, sockerärter, spenat, squash, svamp, tomat, vitkål Alla råa rotfrukter Svamp, även tillagad Fermenterade grönsaker Alla sorters bönor, ärtor och linser Alger, sjögräs Grönsaksbuljong
Bröd, mjöl, gryn, flingor, spannmål	<ul style="list-style-type: none"> Vitt processat bröd, exv. formfranska, baguette, sirapsbröd, pitabröd, tortillas Vitt ris Pasta (dock ej fullkorn) Glutenfri pasta Pannkakor gjorda på vetemjöl eller glutenfritt mjöl Alla glutenfria produkter Nudlar 	<ul style="list-style-type: none"> Grovt bröd, även kallat fullkornsbröd Bröd med frön/kärnor Bröd med torkad frukt Råris/fullkornsris, även kallad brunt ris Fullkornspasta Quinoa Havreris Mysli eller granola

	<ul style="list-style-type: none"> • Kakor, kex, muffins (dock ej med bär/frön) • Våfflor • Flingor av processad typ exv. Cornflakes, Cheerios, Special K, Rice Krispies • Mannagrynsgröt • Risgrynsgröt 	<ul style="list-style-type: none"> • Flingor av grövre fullkornstyp exv. Branflakes • Havregrynsgröt • Korn • Råg
Proteinrika livsmedel & vegetariska alternativ	<ul style="list-style-type: none"> • Tillagat kött exv. nötkött, griskött, lamm, vilt, inälvsmat • Färs, exv. nötfärs, kycklingfärs • Fisk • Skaldjur • Fågel exv. kyckling, kalkon • Ägg • Korv exv. falukorv, varmkorv • Smörgåspålägg exv. skinka, kalkon, prickig korv, leverpastej • Ost • Tofu • Sojaprotein • Quorn • Vegetariska alternativ exv. sojakorv • Jordnötssmör som är processat, dvs. inga bitar • Proteinpulver 	<ul style="list-style-type: none"> • Ej helt tillagat kött, "blodig biff" • Alla sorters bönor, ärtor och linser • Vegetariska alternativ med fullkorn, exv. tempeh • Jordnötssmör av "cruncy"-variant • Delikatesskorv och kallskuret, exv. salami • Frön och nötter
Mjölksprodukter	<ul style="list-style-type: none"> • Mjölk (från ko) • Övrig mjölkliknande dryck, exv. havredryck, sojadyck, kokos, mandel • All sorts ost, även mesost • Slät yoghurt, filmjolk, kvarg • Yoghurt gjord på annat än komjolk, exv. soja (dock utan fruktkött) • Creme fraiche, grädde, majonäs • Smör, margarin, messmör • Glass gjord på komjolk eller annat 	<ul style="list-style-type: none"> • Yoghurt/filmjolk med fruktkött i • Glass med nötter/frön • Ost med nötter/frön
Drycker	<ul style="list-style-type: none"> • Vatten • Kaffe, te • Kolsyrade drycker • Juice utan fruktkött • Sportdryck från exv. Gainomax • Måltidsersättning från exv. Nutrilett (helt slät) • Alkoholhaltiga drycker 	<ul style="list-style-type: none"> • Drycker med fruktkött • Katrinplommonjuice • Tomatjuice • Morotsjuice
Övrigt	<ul style="list-style-type: none"> • Salt, socker, peppar och övriga kryddor • Vinäger, soja • Choklad (dock utan frön/nötter) • Godis • Chips • Honung • Ketchup, senap 	<ul style="list-style-type: none"> • Popcorn • Frön och nötter • Nötsmör • Tuggummi (om man sväljer det)